

Az Országos Környezetvédelmi Tanács állásfoglalása a Tisza- völgy Árvízvédelmi Koncepció, valamint Fejlesztési Program környezeti vizsgálatáról

Az Országos Környezetvédelmi Tanács 2015. szeptember 3-i plenáris ülésén megtárgyalta az OVF kérésére és fölhatalmazásával előterjesztett, az ÖKO Zrt. által kidolgozott: „a Tisza-völgyi árvízvédelmi stratégiai koncepció, valamint kapcsolódó dokumentumai” Környezeti Értékelését – a vonatkozó jogszabály szóhasználata szerint – Stratégiai Környezeti Vizsgálatát (SKV).

A Tanács nagyra értékelte a Környezeti Értékelést készítő munkáját, amely értékes – koncepcionális – kiegészítéseket is tett a Tervező által nem (is) vizsgált lehetőségeket illetően. Ezen elemző megfontolásokon kívül is – valamint a Tisza-völgy tájhasználatának történeti ismeretén alapul – az a testületi vélemény és javaslat, hogy készüljön egy harmadik koncepció is, amely nem a gátak – százévenként / kétévenként (?) – szükségessé váló, geo-technikailag egyébként megvalósíthatatlan magasztásával, azaz – kényszerűen – vasbeton falakkal, valamint rendkívül drágán építhető, a „MÁSZ” fölött is lokális-, települési árvíz-elleni védelmet jelentő műtárgyakkal – egyszerűbben: (kör)gátakkal kívánja az árvíz-védelmet megoldani. Evvel szemben a bármely árvíz hozamát befogadni engedő elöntött – mezőgazdaságilag egyébként, a jövedelemtermelés szempontjából értéktelen, vagy a ráfordításnál kevesebb hasznot hozó – elöntendő területek használatával; a Tisza-völgyi árvízvédelmet megoldva, az évszázados gyakorlatra visszatérve.

Szükséges volna tehát egy harmadik, az imént említett, tradicionális gyakorlatból és annak megvalósításából kiinduló koncepció „környezeti vizsgálata” is, amely többféle – járulékos – haszonnal is járna.

Ebben az esetben a „scenario” az volna, hogy az árvizeket a mezőgazdaságilag értéktelen, vagy csekély értékű földekre ki kell engedni, egyszerű vízkormányzási műtárgyak létesítésével, majd a vízvisszatartás talajban történő tárolás (!), valamint az egyszerű „halászat” hasznát véve az alacsonyabb vízszintű folyóba visszaengedni; és a – talajvízben bő – területet legelőnek használni.

A ~1100 Mrd. forint ráfordítás nem a gátak megmagasztására és a nem a bonyolult vízkormányzott tározók építésére volna szükséges fordítani, hanem a nagyvízi meder megtisztítására, az abban lévő – az árvíz levonulását akadályozó növényzet – nem NATURA 2000 területek veszélyeztetését érve ez alatt – hanem a gondozatlanság (!) felszámolását, azaz az engedély nélkül épült ingatlanok, üdülőtelepek, illegális épületek, építmények eltávolítását.

„az árvízvédelem költséghatékony, más gazdasági ágaknak is kedvező, koncepcionális változtatása mindenképp szükséges volna, mert az ország lakosságának mintegy negyedét a települések közül pedig minden ötödiket - a ~ 3200-ból, mintegy 650-et - érintené a változtatás.

Röviden összegezve a Tanács vitájában kialakult és elfogadott véleményt: annak koncepcionális terve és ennek környezeti következményei volnának még áttekinthetőek, - elemezhetőek, hogy a környezeti és természeti erőforrásokkal – legalább belátható ideig fenntartható módon gazdálkodó – a táj

Országos Környezetvédelmi Tanács

© 2015 Országos Környezetvédelmi Tanács. Minden jog fenntartva.

adottságait használó gazdálkodási-, és életmódok XXI. századi újra-megvalósítása volna célkitűzésként megtervezendő, továbbá ennek környezeti vizsgálata, amely élet- és gazdálkodási-, tájhasználati mód a Tisza-völgyben, Magyarországon a honfoglalástól a XVIII. századig működött.

Nyilvánvaló, hogy nem a Tisza-völgyi Árvízvédelmi Stratégiai Konceptió alkotás feladata csupán (!), hanem egyúttal távlatos vidékfejlesztési, területrendezési-, területfejlesztési program is. Az Országos Környezetvédelmi Tanács ezért kezdeményezi, hogy a Vízstratégia – Kvassay Jenő Terv – valamint a Vízyűjtő-gazdálkodás tervezés fölülvizsgálatának és újratervezésének során a fentebb említett megállapítások és javaslatok is legyenek megfontolandóak és a más – vidékfejlesztési, agrárius, település-fejlesztési-, igazgatási ügyekben illetékes tárcákkal egyeztetés valósuljon meg, amelyhez az OKT tárcaközi programtervezésére alkalmas „felületét” és szellemi műhely kapacitását fölajánlja.

2015. szeptember 15.

© 2015 Országos Környezetvédelmi Tanács. Minden jog fenntartva.

OKT Titkárság: 1055 Budapest, Kossuth tér 11.
Postacím: 1860 Bp.
Telefon: 1- 79 51063, 1- 79 53699. Fax: 1- 79 50429.
E-mail: okttitk@fm.gov.hu
www.oktt.hu